

V této části naleznete přehled organizace soudů.

Organizace soudnictví - soudní systém

Belgický soudní systém je **systém s tradicí civilního práva** zahrnující soubor pravidel, jež soudci kodifikují, provádějí a vykládají.

Organizace soudů v Belgii je **vylučně federální odpovědností**.

Zásady

Před samotným popisem organizace soudnictví v Belgii je třeba připomenout některé ústavní a obecné zásady **týkající se organizace soudní moci**.

Vedle zákonodárné a výkonné moci ústava zavedla také soudní moc, kterou zajišťují soudní dvory a soudy. Soudní dvory a soudy tak vedle ostatních ústavních mocí představují **nezávislou moc**.

Úlohou soudnictví je posuzovat případy, a proto uplatňuje zákon: Posláním soudní moci je soudit. Soudní moc tedy aplikuje právo: rozhoduje v občanskoprávních sporech a uplatňuje trestní právo na osoby, které spáchaly trestný čin. Rozlišujeme sbor soudců (soudci a radové u soudních dvorů a soudů) a státní zastupitelství (státní zástupci nebo prokurátoři).

Podle ustanovení článků 144 a 145 Ústavy spadají spory týkající se občanských práv vylučně do pravomoci soudů a spory, jejichž předmětem jsou politická práva, spadají do pravomoci soudů, s výjimkou zákonem stanovených výjimek.

Soudy a soudní orgány rozhodující ve věcech sporných mohou být ustanoveny pouze na základě zákona. Mimořádné komise nebo tribunály nesmějí být zřízeny pod žádným názvem v souladu s článkem 146 Ústavy.

Soudní **jednání** jsou **veřejná**, pokud tento veřejný charakter neohrožuje veřejný pořádek nebo zvyklosti; v takovém případě jej soud vyhlásí rozsudkem (čl. 148 odst. 1 Ústavy). Zásada veřejného charakteru soudních jednání mimo jiné umožňuje zaručit transparentnost soudnictví.

Každé soudní rozhodnutí **se** odůvodňuje. Vyhlašuje se na veřejném soudním jednání (článek 149 ústavy). Povinnost uvést odůvodnění uložená ústavou a článkem 780 soudního zákoníku (Code judiciaire) znamená, že soudce musí odpovídat na skutečné a právní námítky, které strany vysloví ve svých podáních. Odůvodnění musí být ucelené, jasné, přesné a přiměřené. Povinnost odůvodnit soudní rozhodnutí, jakož i nezávislost soudce, chrání osobu podléhající pravomoci soudu před případnou svévolí soudce a s ohledem na odůvodnění jí umožňuje posoudit, zda má podat opravný prostředek u odvolacího soudu nebo u kasačního soudního dvora.

V **čl. 151 odst. 1 ústavy je stanovena jak nezávislost** soudců při výkonu jejich soudních pravomocí, tak i nezávislost státního zastupitelství v jednotlivých případech pátrání a stíhání, aniž by byla dotčena práva příslušného ministra nařizovat zahájení stíhání a přijímat závazné směrnice v oblasti trestněprávní politiky, včetně politiky vyšetřování a stíhání.

Podle odstavce 4 tohoto ustanovení jsou smírčí soudy, soudci soudů, poradci soudů a Kasačního soudu **jmenování králem** v souladu s podmínkami a způsobem stanoveným zákonem.

Soudci jsou jmenováni doživotně. Ve věku, jenž je vymezen zákonem, odcházejí do důchodu a pobírají zákonem stanovený důchod. Úřadu mohou být zbaveni nebo jim jeho výkon může být pozastaven pouze soudním rozhodnutím. Do jiného úřadu mohou být převedeni pouze tehdy, pokud dostali nové jmenování a vyjádřili s ním svůj souhlas (článek 152 ústavy). Král jmenuje a rovněž odvolává úředníky státního zastupitelství u soudních dvorů a soudů (článek 153 ústavy).

Plat členů soudcovského stavu je stanoven zákonem (článek 154 ústavy).

Soudci navíc nesmějí přijímat placené vládní funkce, ledaže by je vykonávali zdarma a nejedná se o neslučitelné funkce podle zákona (článek 155 ústavy).

Druh soudu

Belgie je rozdělena na pět velkých soudních oblastí, **pět jurisdikcí odvolacího soudu**: Brusel, Liege, Mons, Gent a Antverpy.

Tyto jurisdikce jsou rozděleny na soudní obvody, z nichž každý **má po jednom soudu prvního stupně**. Na celém území Belgie je 12 soudních obvodů. Soudní obvod Bruselu zahrnuje dva soudy prvního stupně, jeden vlámský a jeden frankofonní.

Kromě toho existuje v **soudních okresech 9 pracovníprávních soudů a 9 obchodních soudů**.

Okresy se postupně dělí na soudní kantony (canton judiciaire/gerechtelijk kanton), pokaždé **u smírčího soudu (justice de paix/vredegerecht)**. Na celém území Belgie je 187 kantonů.

Každá z deseti provincií a správní obvod Hlavního města Bruselu mají **po jednom porotním soudu**. Porotní soud není stálým soudem. Ustavuje se tehdy, když jsou obžalovaní předáni do jeho pravomoci.

Charakter a závažnost porušení práva, povaha sporu stejně jako velikost sporných částek určují **typ soudu, na nějž** je třeba se obrátit.

V některých případech určuje druh soudu, na nějž je třeba se obrátit, charakter sporu. Smírčí soud má tedy pravomoc rozhodovat o sousedských sporech a ve věcech rozvodu je příslušný soud prvního stupně. V jiných případech je kritériem příslušnosti status stran sporu. Obchodní soud je v zásadě specializovaným soudem, který se zabývá spory mezi podniky.

Po stanovení typu příslušného soudu je třeba určit **místo, kde se** bude daná věc posuzovat.

V **občanskoprávních věcech** může být žaloba předložena soudci příslušnému podle bydliště žalované strany nebo soudci příslušnému v místě, kde byl závazek sjednán nebo kde měl být vykonán.

V **trestních věcech** jsou příslušné tyto soudy: soud v místě, kde došlo k spáchání trestného činu, stejně jako soud v místě pobytu podezřelého nebo soud v místě, kde se nejspíše nachází. V případě právnických osob je příslušným soudem soud v místě sídla nebo soud v místě provozovny dané právnické osoby.

Hierarchie soudních dvorů a soudů:

Soudní dvory a soudy se soudcovským stavem jsou organizovány do hierarchické struktury. Struktura soudních dvorů a soudů je následující:

4	KASAČNÍ SOUDNÍ DVŮR		
3	Odvolací soudy	Pracovní soudnictví	Sezení
2	Soudy prvního stupně	Pracovní soudy	Obchodní soudy
1	Smírčí soudy (Julgados de Paz)	Policejní soudy	

Rozhodnutí soudů se nazývá rozsudek soudu prvního stupně („jugement“). Rozhodnutí odvolacího soudu, soudního dvora v oblasti pracovního práva, porotního soudu a kasačního soudu se nazývá rozsudek soudu vyššího stupně („arrêt“).

Civilní soudy se v zásadě zabývají spory soukromé povahy jak mezi fyzickými, tak právníckými osobami.

Cílem **trestních soudů** je ukládat pachatelům trestných činů zákonem stanovené tresty (trest odnětí svobody, trest prospěšných prací, pokutu atd.).

Stává se, že jedna ze stran nesouhlasí s rozhodnutím soudu. Několik **opravných prostředků** umožňuje stranám sporu nebo v některých případech třetím stranám získat nové rozhodnutí v případě, který již soud rozhodl. Opravné prostředky jsou rozděleny do dvou kategorií: řádné opravné prostředky a mimořádné opravné prostředky.

Existují dva **běžné opravné prostředky**: námitky a odvolání.

Námitka **umožňuje** žalovanému, který byl odsouzen pro zmeškání, podat proti rozsudku odpor. V tomto případě soud, který rozhodl, se znovu v plném rozsahu ujme věci.

Kromě omezeného počtu věcí, u nichž to není možné, mohou všechny dotčené strany využít práva na **odvolání**. Odsouzený, poškozený v trestním řízení, žalující strana, žalovaná strana i státní zástupce mají možnost požádat o přezkoumání řízení. Odvolání vždy přezkoumává soud vyššího stupně než ten, který vydal původní rozhodnutí.

Následující tabulka podává **přehled soudních dvorů a soudů, které se zabývají odvoláním v závislosti na řízení**, z něž vychází rozhodnutí, proti němuž se daná osoba odvolává:

Rozsudek		Odvolání
Smírčí soudce	Občanskoprávní věci	Soud prvního stupně (občanskoprávní senát)
	Obchodní věci	Tribunál podniku
Policejní soud	Trestní věci	Soud prvního stupně (trestní soud)
	Občanskoprávní věci	Soud prvního stupně (občanský soud) Pracovní soud
Pracovní soud		Soudní dvůr v oblasti pracovního práva
Soud prvního stupně		Odvolací soud
Tribunál podniku		Odvolací soud

Během odvolání soudci (u soudu) nebo radové (u soudního dvora) jednají podruhé a naposledy o podstatě dané věci a vydávají konečné rozhodnutí. Strany mají nicméně ještě možnost podat kasační **opravný prostředek ke kasačnímu soudnímu dvoru**.

Kromě těchto řádných **opravných prostředků existují dále opravné prostředky nazývané jako „mimořádné“**, jejichž **základem je kasační opravný prostředek**.

Tento opravný prostředek podaný u kasačního soudního dvora není třetí úrovní nebo třetím stupněm soudní pravomoci. Kasační soudní dvůr nepřezkoumává skutkový stav případu, kterým mu byl předán, nýbrž kontroluje dodržování zákonnosti.

Kromě výše uvedených soudů a soudních dvorů existují v Belgii ještě dva další soudy, které vykonávají kontrolní funkci: **Státní rada a Ústavní soud**.

Zasahuje tehdy, kdy se některý občan domnívá, že správní orgány porušily právní předpisy. Zasahuje, pokud se občan domnívá, že správa nedodržela zákon. Úlohou Ústavního soudu je zajistit, aby zákony, vyhlášky a vyhlášky byly v souladu s ústavou, a dohlížet na řádné rozdělení pravomocí mezi orgány veřejné moci v Belgii.

Právní databáze

[Portál soudnictví v Belgii vám](#) umožní přístup mezi jinými k judikatuře, k belgickým právním předpisům a k věstníku Moniteur belge.

Je přístup k těmto databázím zdarma?

Ano, přístup k databázi **je zdarma**.

Související odkazy

[Federální veřejná služba Soudnictví](#)

Poslední aktualizace: 13/01/2021

Toto je strojový překlad. Provozovatel těchto stránek odmítá právní odpovědnost za kvalitu tohoto strojového překladu.